

การจำลองการกลั่นแบบแบตช์ของสารละลายที่ประกอบด้วย
เมทานอล ไกลออกซอลเรซิน น้ำ และฟอร์มัลดีไฮด์

นายสมบัติ อินตะวิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมเคมี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-334-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**BATCH DISTILLATION SIMULATION OF A SOLUTION CONTAINING
METHANOL GLYOXALRESINS WATER AND FOR MALDEHYDE**

Mr. Sombat Intavichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering

Department of Chemical Engineering

Graduate School

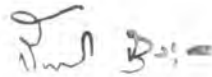
Chulalongkorn University

1998

ISBN 974-634-334-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจำลองการกลั่นแบบเบตซ์ซ์ของสารละลายที่ประกอบด้วย
 เมทานอล ไกลออกซอลเรซิน น้ำ และฟอร์มัลดีไฮด์
โดย นายสมบัติ อินตะวิชัย
ภาควิชา วิศวกรรมเคมี
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เฉชา นัครศิริเวช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คุณสุชน ชื่นโชคสันต์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ปิยะสาร ประเสริฐธรรม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. เฉชา นัครศิริเวช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(คุณสุชน ชื่นโชคสันต์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สมประสงค์ ศรีชัย)

พิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์สีน้ำเงิน

สมบัติ อินธิวิชัย : การจำลองการกลั่นแบบแบตช์ของสารละลายที่ประกอบด้วย เมทานอล ไกลออกซอลเรซิน น้ำ และฟอร์มัลดีไฮด์ (BATCH DISTILLATION SIMULATION OF A SOLUTION CONTAINING METHANOL, GLYOXALRESINS, WATER AND FORMALDEHYDE) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร. เดชา ถัทรศิริเวช. อ.ที่ปรึกษาร่วม : คุณสุรชน ชื่นโชคสันต์. 147 หน้า. ISBN 974-634-334-3

แบบจำลองคณิตศาสตร์ของสมดุลไอ-ของเหลวที่สภาวะความดันต่ำ ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยพิจารณาจาก โครงสร้างโมเลกุลของสารประกอบ เพื่อใช้ทำนายค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ ทางอุณหพลศาสตร์ของระบบหลายองค์ ประกอบ ที่ประกอบด้วย น้ำ เมทานอล ไกลออกซอลเรซิน และฟอร์มัลดีไฮด์ และเพื่อใช้จำลองพฤติกรรมการกลั่นแบบน้ำ เมทานอล และฟอร์มัลดีไฮด์จากไกลออกซอลเรซินแบบแบตช์ ซึ่งประกอบด้วยชั้นสมดุลเพียงชั้น เดียวภายใต้ความดันต่ำกว่าความดันบรรยากาศ ซึ่งพบว่าสามารถแยกเมทานอลความเข้มข้นสูงปริมาณมากได้ใน ช่วงเวลาการกลั่น 0.75 ชั่วโมงแรกที่ความดัน 0.21 บรรยากาศ

ภาควิชา วิศวกรรมเคมี
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

== C416721 MAJOR CHEMICAL ENGINEERING

KEY WORD: BATCH DISTILLATION/ GLYOXALRESINS/ METHANOL/ WATER
SOMBAT INTAVICHAI : BATCH DISTILLATION SIMULATION OF
A SOLUTION CONTAINING METHANOL, GLYOXALRESINS, WATER AND
FORMALDEHYDE. THESIS ADVISOR : DR.DEACHA CHATSIRIWECH,
THESIS CO-ADVISOR : MR.SUTHON CHUENCHOKSANT, 147 pp.
ISBN 974-634-334-3

A mathematical model of vapour-liquid equilibrium at low pressure was developed on molecular structures of compounds. The model was employed to estimate thermodynamic parameter for a multicomponent system consisting of water, methanol, glyoxal resin and formadehyde. In addition, the model was employed to simulate a single equilibrium batch distillation system under sub-atmospheric pressure for separation of water, methanol and formadehyde from glyoxal resin. It was found that the distillate contained high concentration of methanol during the first 0.75 hours of the batch distillation at 0.21 atmospheric pressure.

ภาควิชา.....วิศวกรรมเคมี

สาขาวิชา.....

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อบัณฑิต..... *Sombat Intavichai*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Dr. Deacha Chatsiriwech*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *Mr. Suthon Chuenchoksant*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. เฉชา ฉัตรศิริเวช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการวิจัย และให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จในรูปแบบเล่มที่สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งประกอบด้วย ศ.ดร. โยธะสาร ประเสริฐกรรม ประธานกรรมการ, อาจารย์ ดร. สมประสงค์ ศรีชัย กรรมการ และคุณสุเชน สืบโชคสันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณวีระพันธ์ โลหะรังสีกุล ที่ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้าได้ศึกษางานวิจัยในบริษัทสยามเรซินและเคมีภัณฑ์จำกัด ขอขอบพระคุณ คุณพันธุ์ระวี วนะภูติ คุณบุญหลง ขยันการ คุณวันชัย วัฒนชนากร คุณเสถียร แก้ววงตา และกลุ่มบริษัทสยามเรซินและเคมีภัณฑ์จำกัด

ขอขอบพระคุณ คุณสุรพล คำสุภา เรืออากาศเอกสรศักดิ์ สุภาพ คุณวีระชาติ นามพรหม และคุณอ่อนศรี พรหมสุข ที่ได้สนับสนุนการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณอาจารย์และเพื่อนอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามในครั้งนี้ ที่ได้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการทำวิจัยนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ท
คำอธิบายสัญลักษณ์	ณ
บทที่ 1. บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.5 ผลงานวิจัยในอดีต	3
1.5.1 ผลงานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ กระบวนการกลั่นแบบเบตซ์	3
1.5.2 ผลงานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับการสร้างแบบจำลองของสมมูลไอ-ของเหลว ในระบบของผสมที่ประกอบด้วย น้ำ เมทานอล และฟอร์มัลดีไฮด์ ...	4
บทที่ 2. สมมูลไอ-ของเหลวและการคำนวณค่าคุณสมบัติทางสัณฐานอุณหพลศาสตร์	6
2.1 สมมูล-ไอของเหลว	6

	๗
2.2 การคำนวณคุณสมบัติทางด้านอุณหพลศาสตร์	8
2.2.1 การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอกติวิตีและแบบจำลองของ UNIFAC	8
2.2.2 การคำนวณค่าคุณสมบัติวิกฤตและอุณหภูมิจุดเดือดของสารบริสุทธิ์	21
2.2.3 การคำนวณค่าความร้อนแฝงของการกลายเป็นไอที่สภาวะจุดเดือดปกติ	22
2.2.4 การคำนวณค่าความดันไอของสารบริสุทธิ์	23
2.2.5 การคำนวณค่าเอนทัลปีของสารบริสุทธิ์	24
บทที่ 3. แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และการหาค่าตอบของแบบจำลองของกระบวนการ	
การกลั่นแบบแบตช์	29
3.1 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของกระบวนการกลั่นแบบแบตช์ในระบบ	
ของเมทานอล ไกลออกซอลเรซิน น้ำ และฟอร์มัลดีไฮด์	29
3.2 การหาค่าตอบของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และการอินทิเกรตเชิงตัวเลข	33
3.2.1 การหาค่าตอบของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	33
3.2.2 การอินทิเกรตเชิงตัวเลข	38
บทที่ 4. อุปกรณ์และขั้นตอนปฏิบัติการกลั่น	39
4.1 อุปกรณ์กระบวนการกลั่นแบบแบตช์	40
4.2 ขั้นตอนปฏิบัติการกลั่น และการวางแผนการเก็บข้อมูล	41
บทที่ 5. ผลการทดลอง การวิเคราะห์ผล สรุปเปรียบเทียบกับแบบจำลอง และการ	
ทดลองหาสภาวะที่เหมาะสมในการกลั่น	42
5.1 ข้อมูลจากการปฏิบัติการกลั่น	42
5.2 การวิเคราะห์ผล สรุป และเปรียบเทียบกับแบบจำลอง	47

5.3 การศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงค่าความดันระบบ และปริมาณความร้อนที่	
ใช้กับระบบ ต่อกการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วน โมลของวัฏภาคไอ	71
5.4 การทดลองเพื่อหาสภาวะที่เหมาะสมในการกลั่น เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ	
ที่ได้จากการกลั่น	74
5.5 สรุปวิจารณ์ผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ	83
รายการอ้างอิง	86
ภาคผนวก	
ก. การคำนวณหาค่าคุณสมบัติทางค้ำบอกเหตุผลศาสตร์	89
ก.1 การคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ R_s และ Q_s	89
ก.2 ตัวอย่างการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ a_{sat}	91
ก.3 การคำนวณหาค่าคุณสมบัติวิกฤต และอุณหภูมิจุดเดือด	91
ก.4 การคำนวณหาค่าความร้อนแฝงของการกลายเป็นไอของ	
ไกลออกซอลเรซิน	94
ก.5 การคำนวณหาค่าความดันไอของน้ำ	94
ก.6 การคำนวณหาค่าความจุความร้อน	95
ก.6.1 การคำนวณหาค่าความจุความร้อนของวัฏภาคของเหลว	95
ก.6.2 การคำนวณหาค่าความจุความร้อนของวัฏภาคไอ	97
ข. การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม	100
ค. แสดงคุณสมบัติของสาร	104
ง. การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และ โปรแกรมคอมพิวเตอร์	125
ชีวประวัติ	147

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงการจำแนกหมู่ฟังก์ชันบอล และแสดงค่าพารามิเตอร์ R_k และ Q_k	12
2.2 แสดงค่าพารามิเตอร์ R_k และ Q_k	13
2.3 แสดงค่าอินเตอร์แอคชันพารามิเตอร์ a_{mn}	14
2.4 แสดงค่าพารามิเตอร์ $(u_{mn} - u_{nn})$ และ ค่าพารามิเตอร์ C_{mn}	16
2.5 แสดงการประมาณค่าพารามิเตอร์ C_{mn}	17
2.6 แสดงข้อมูลค่า ΔH_v^* และ Q_m และผลการคำนวณค่า u_{mn}	19
2.7 แสดงค่าพารามิเตอร์ a_{mn} (เคลวิน) ที่ใช้ในการคำนวณ	20
2.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $\left(\frac{T_b}{T_c}\right)$ กับค่าแอมไพริคอล n	23
2.9 แสดงค่าความร้อนแฝงของการกลายเป็นไอ ($\Delta H_{v,b}$) และค่าคงที่แอนโทอิน (C_2) ของเมทานอล น้ำ ฟอรัมาลดีไฮด์ และไกลออกซอลเรซิน	24
2.10 แสดงค่าความจุความร้อนเฉลี่ยของวิภาคของไอ และวิภาคของของเหลว ของเมทานอล น้ำ ฟอรัมาลดีไฮด์ และไกลออกซอลเรซิน	28
5.1 แสดงข้อมูลปฏิบัติการกลั่นของการทดลองที่ 1	43
5.2 แสดงผลการวิเคราะห์หาปริมาณน้ำ เมทานอล ฟอรัมาลดีไฮด์ และไกลออก ซอลเรซิน	44
5.3 แสดงข้อมูลปฏิบัติการกลั่นของการทดลองที่ 2	45
5.4 แสดงผลการวิเคราะห์หาปริมาณน้ำ เมทานอล ฟอรัมาลดีไฮด์ และไกลออก ซอลเรซิน	46

	ii
5.5 แสดงการเปรียบเทียบการคำนวณจุดเคียด และเศษส่วนโมลวัฏภาคไอของ องค์ประกอบเมทานอลในวัฏภาคไอ	52
5.6 แสดงการเปรียบเทียบการคำนวณจุดเคียด และเศษส่วนโมลวัฏภาคไอของ องค์ประกอบ น้ำ เมทานอล ฟอรัมาลดีไฮด์ และไกลออกซอลเรซิน	54
5.7 แสดงการเปรียบเทียบการคำนวณค่าอุณหภูมิจุดเคียด และเศษส่วนโมลของ วัฏภาคไอและองค์ประกอบ น้ำ เมทานอล และไกลออกซอลเรซิน	56
5.8 แสดงผลการทดลองกับการคำนวณค่าอุณหภูมิจุดเคียด และการคำนวณค่า เศษส่วนโมลของวัฏภาคของของเหลว และวัฏภาคไอของข้อมูลปฏิบัติการ กลับของการทดลองที่ 1	59
5.9 แสดงการเปรียบเทียบผลการทดลองกับผลการคำนวณอุณหภูมิจุดเคียด และค่าเศษส่วนโมลขององค์ประกอบ น้ำ เมทานอล ในวัฏภาคไอของ ข้อมูลปฏิบัติการการกลับของการทดลองที่ 1.....	60
5.10 แสดงผลการทดลองกับการคำนวณค่าอุณหภูมิจุดเคียด และการคำนวณค่า เศษส่วนโมลของวัฏภาคของของเหลว และวัฏภาค ไอของข้อมูลปฏิบัติการ กลับของการทดลองที่ 2	66
5.11 แสดงการเปรียบเทียบผลการทดลองกับผลการคำนวณอุณหภูมิจุดเคียด และค่าเศษส่วนโมลขององค์ประกอบ น้ำ เมทานอล ในวัฏภาคไอของ ข้อมูลปฏิบัติการการกลับของการทดลองที่ 2.....	67
5.12 แสดงการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วนโมลขององค์ประกอบเมทานอลในวัฏภาคไอ เมื่อเปลี่ยนแปลงค่าความดันของระบบ	71

5.13 แสดงปริมาณของผสมเมทานอลควบแน่นสะสม และความเข้มข้นของ เมทานอลที่เปลี่ยนแปลงตามเวลาเมื่อสภาวะความดันของระบบเท่ากับ 1.000 บรรยากาศ	77
5.14 แสดงปริมาณของผสมเมทานอลควบแน่นสะสม และความเข้มข้นของ เมทานอลที่เปลี่ยนแปลงตามเวลาเมื่อสภาวะความดันของระบบเท่ากับ 0.2763 บรรยากาศ	78
5.15 แสดงปริมาณของผสมเมทานอลควบแน่นสะสม และความเข้มข้นของ เมทานอลที่เปลี่ยนแปลงตามเวลาเมื่อสภาวะความดันของระบบเท่ากับ 0.2105 บรรยากาศ	79
5.16 แสดงปริมาณของผสมเมทานอลควบแน่นสะสม และความเข้มข้นของ เมทานอลที่เปลี่ยนแปลงตามเวลาเมื่อสภาวะความดันของระบบเท่ากับ 0.1000 บรรยากาศ	80
5.17 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณของผสมเมทานอลควบแน่น ที่สามารถนำกลับ มาใช้ใหม่เมื่อเปลี่ยนแปลงค่าความดันของระบบ	81

ภาคผนวก ก

ตารางที่

ก.1 แสดงคุณสมบัติกายภาพสำหรับสารทั่วไป	104
ก.2 แสดงค่าความจุความร้อนของก๊าซอุดมคติ	110
ก.3 แสดงค่าความจุความร้อนของของเหลว	111
ก.4 แสดงค่าพารามิเตอร์ R_k และ Q_k	112
ก.5 แสดงค่าพารามิเตอร์ a_{im}	115
ก.6 แสดงค่า Lydersen's Increments	118
ก.7 แสดงค่า Group Contribution ของ Rihani และ Doraiswany	120
ก.8 แสดงค่า Group Contribution ของ Missenard	123

สารบัญภาพ

รูปที่

หน้า

2.1	แสดงสมมูลไอ-ของเหลว	6
2.2	แสดงการเปลี่ยนแปลงค่าเอนทัลปีต่ออุณหภูมิของสารบริสุทธิ์	25
3.1	แสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในระบบการผลิตโดยเครื่องปฏิกรณ์เคมี ทำหน้าที่เป็น เครื่องกลั่นแยกสารอินทรีย์.....	29
3.2	แสดงอัลกอริทึมของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของกระบวนการกลั่น	34
3.3	แสดงผังงานการคำนวณจุดบับเบิล	35
4.1	แสดงโคแอกเกมการไหลและเครื่องมือวัดของกระบวนการกลั่นแบบแบตช์	40
5.1	แสดงโครมาโตแกรมของของผสมไกลออกซอลเรซิน	48
5.2	แสดงโครมาโตแกรมของผสมเมทานอลความเข้มข้น	50
5.3	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วนโมลของ องค์ประกอบน้ำในวัฏภาคไอกับเวลาของข้อมูลปฏิบัติการกลั่นของการ ทดลองที่ 1	62
5.4	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วนโมลของ องค์ประกอบเมทานอลในวัฏภาคไอกับข้อมูลปฏิบัติการกลั่นของการ ทดลองที่ 1	63
5.5	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วนโมลของ องค์ประกอบน้ำในวัฏภาคไอกับข้อมูลปฏิบัติการกลั่นของการทดลองที่ 1	69

5.6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วนโมลของ องค์ประกอบเมทานอลในวัฏภาคไอกับข้อมูลปฏิบัติการถ้ำของการ ทดลองที่ 2.....	70
5.7 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงค่าเศษส่วน โมลขององค์ ประกอบเมทานอลในวัฏภาคไอ ที่ความดันของระบบต่างกัน	73
5.8 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของเมทานอลเปลี่ยนแปลง ตามเวลา เมื่อความดันของระบบต่างกัน	82

คำอธิบายสัญลักษณ์

ตัวอักษรตัวใหญ่

A	ค่าคงที่ในสมการแอนโทอิน
A_b	พื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (ตารางเซ็นติเมตร)
B	ค่าคงที่ในสมการแอนโทอิน
C	ค่าคงที่ในสมการแอนโทอิน
C_{th}	ค่าคงที่ในการคำนวณหาค่าอินเตอร์แอกชันพารามิเตอร์
C_p	ความจุความร้อนของสารที่สภาวะความดันคงที่ (แคลอรี / โมล.เคลวิน)
C_2	ค่าคงที่ในสมการของ Grain
F	อัตราการไหลของสารละลายในวัฏภาคของของเหลว (โมล/ชั่วโมง)
H	เอนทัลปีรวมของของผสม (แคลอรี)
ΔH	การเปลี่ยนแปลงเอนทัลปี
ΔH_v	ค่าความร้อนแฝงของการกลายเป็นไอ (แคลอรี/โมล)
M	โมลรวมของสารละลาย
M.W	น้ำหนักโมเลกุล
P	ความดัน (บรรยากาศ)
P^{VP}	ความดันไอ
Q	พื้นที่ผิววัลเคอร์วาล์วเปรียบเทียบ
Q_b	ฟลักซ์ความร้อนของ Jacket (แคลอรี/ชั่วโมง)
R	ค่าคงที่ของก๊าซ (1.987 แคลอรี / (โมล.เคลวิน))

R_x	ปริมาตรวัลเคอร์วาล์วเปรียบเทียบ
T	อุณหภูมิ (เคลวิน)
T_b	อุณหภูมิจุดเดือดปกติ
T^{sat}	จุดเดือดที่สภาวะความดันลด
U_b	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม (แคลอรี/ซม. ซม. ² เคลวิน)
V	ปริมาตร (ลิตร)
V_b	อัตราการระเหยของก๊าซ (โมล/ชั่วโมง)
X_m	เศษส่วนโมลของหมู่ฟังก์ชันนอล m ในสารละลาย (สมการ (19))
X_m^i	เศษส่วนโมลของหมู่ฟังก์ชันนอล m ในองค์ประกอบ i (สมการ (22))

ตัวอักษรตัวเล็ก

a	อินเตอร์แอคชันพารามิเตอร์
f	ฟิวกาซิตี
h	เอนทัลปีของสารบริสุทธิ์เมื่อเทียบกับค่าเอนทัลปีที่อุณหภูมิอ้างอิง (แคลอรี)
l	พารามิเตอร์ในสมการ UNIQUAC
n	เอมไพริคอลในสมการ (34)
q	พื้นที่ผิววัลเคอร์วาล์วขององค์ประกอบในสารละลาย
r	ปริมาตรวัลเคอร์วาล์วขององค์ประกอบในสารละลาย
t	เวลา (ชั่วโมง)
u	พลังงานภายใน (แคลอรี)
x	เศษส่วนโมลในวัฏภาคของเหลว
y	เศษส่วนโมลในวัฏภาคของก๊าซ

ตัวอักษรกรีก

β	เอมไพริคอลในสมการ (27)
γ	สัมประสิทธิ์แอกติวิตี้
γ^C	ส่วน Combinatorial ของสัมประสิทธิ์แอกติวิตี้
γ^R	ส่วน Residual ของสัมประสิทธิ์แอกติวิตี้
ε	ค่าความคลาดเคลื่อน
θ	เอมไพริคอลในสมการ (28)
θ_i	เศษส่วนพื้นที่ผิวขององค์ประกอบ i (สมการ (12))
θ_m	เศษส่วนพื้นที่ผิวของหมู่ฟังก์ชันนอล m ในสารละลาย (สมการ (18))
$\theta_m^{(i)}$	เศษส่วนพื้นที่ผิวของหมู่ฟังก์ชันนอล m ในองค์ประกอบ i (สมการ (21))
ν	จำนวนหมู่ฟังก์ชันนอล
$\nu^{(i)}$	จำนวนหมู่ฟังก์ชันนอลในองค์ประกอบ i
Φ_i	เศษส่วนปริมาตรขององค์ประกอบ i (สมการ (11))
Γ_k	residual แอกติวิตี้ของหมู่ฟังก์ชันนอล k (สมการ (17))
$\Gamma_k^{(i)}$	residual แอกติวิตี้ของหมู่ฟังก์ชันนอล k ในองค์ประกอบ i (สมการ (20))
Ψ_{mn}	$\Psi_{mn} = \exp\left(\frac{-amn}{T}\right)$

ตัวห้อย

b	แสดงตำแหน่งที่ดังปฏิกรณ์
c	วิกฤต
d	แสดงตำแหน่งที่สายความแน่น
f	แสดงตำแหน่งที่สายไอออน

i	องค์ประกอบของของผสม
j	องค์ประกอบของของผสม
k	องค์ประกอบของของผสม
k	หมู่ฟังก์ชันนอล
m	หมู่ฟังก์ชันนอล
n	หมู่ฟังก์ชันนอล
mh	ค่าเฉลี่ย
mn	ลำดับหมู่ฟังก์ชันนอล

ตัวไหน

L	วิฤภาคของเหลว
V	วิฤภาคก๊าซ
S	สภาวะมาตรฐาน
Λ	สมบัติขององค์ประกอบในของผสม
'	แสดงสภาวะอ้างอิง